

נוסח מטעם יו"ר ועדת החוקה, חוק ומשפט להכנה לקריאה ראשונה (השינויים המסומנים הם ביחס לטיטות הנוסח שהועברה על ידי ועדת הבחירות המרכזית)

הצעת חוק הבחירות לכנסת העשרים וארבע (הוראות מיוחדות), התשפ"א-2020

פרק א': הוראות מיוחדות לעניין הבחירות לכנסת העשרים וארבע

סימן א': מטרה ותחולה

1. מטרה מטרתו של פרק זה לקבוע הוראות מיוחדות הדרושות לשם היערכות לקיום הבחירות לכנסת העשרים וארבע, בשל המועד שנקבע לבחירות וסמיכות הזמנים בין מערכת הבחירות האמורה למערכות הבחירות לכנסת העשרים ואחת, לכנסת העשרים ושתיים ולכנסת העשרים ושלוש, וקיומן הן בעת שמוטלות על הציבור הגבלות לעניין נגיף הקורונה מכוח ~~שעומדת בתוקפה~~ הכרזה על מצב חירום בשל נגיף הקורונה לפי חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התש"ף-2020¹ או מכוח סעיף 20 לפקודת בריאות העם.

2. תחולה הוראות פרק זה יחולו לעניין הבחירות לכנסת העשרים וארבע.

ביום ח' בטבת התשפ"א (23 בדצמבר 2020) תסתיים התקופה שנקצבה בחוק-יסוד: הכנסת לשם אישור חוק התקציב, ותחל תקופת הבחירות לכנסת העשרים וארבע. לפי סעיף 36א(א) לחוק-יסוד: הכנסת, במקרה שלא יתקבל חוק התקציב עד לתאריך האמור, יתקיימו הבחירות ביום ג' האחרון שלפני תום 90 הימים מהמועד האמור, קרי: ביום שלישי, י' בניסן התשפ"א (23 במרץ 2021). בנסיבות חריגות שנוצרו לאחר שלוש מערכות בחירות סמוכות, ובשל מצב החירום הקיים נוכח התפשטות נגיף הקורונה החדש, מוצעים תיקונים הנובעים מסמיכותן של מערכות הבחירות זו לזו ומהנסיבות המיוחדות שנוצרו כתוצאה מהצורך לקיים בחירות תוך שמירה על בריאות הציבור ומניעת התפשטות נגיף הקורונה.

בפרק א' להצעת החוק מוצעות הוראות שעה שיחולו לעניין הבחירות לכנסת העשרים וארבע בנושאים אלה: קיצור תקופת הבחירות, ועדת הבחירות וניהול הבחירות.

סימן ב': קיצור תקופת הבחירות

3. תיקון חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969² (להלן – חוק הבחירות הבחירות לכנסת – הוראת שעה), ייקרא כך שבמקום האמור בסעיף 142 יבוא:

¹ ס"ח התש"ף, עמ' 266.
² ס"ח התשכ"ט, עמ' 103; התשע"ח, עמ' 714.

"כל מקום שחוק זה קובע שפעולה מסוימת תיעשה מספר מסוים של ימים לפני יום הבחירות, רשאי יושב ראש הוועדה המרכזית להאריך את המועד לביצוע אותה פעולה עד לעשרה ימים נוספים; החלטת היושב ראש תפורסם באתר האינטרנט של הוועדה המרכזית וכן בעיתונות, כפי שיחליט יושב ראש הוועדה המרכזית".

פרקי הזמן שנקבעו בחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969 (להלן – חוק הבחירות לכנסת) לשם ביצוע פעולות שונות, מבוססים על כך שתקופת הבחירות היא 90 ימים. נוכח הקיצור המוצע לתקופת הבחירות והצורך להתאים את לוח הזמנים לביצוע הפעולות הנדרשות לפי חוק לתקופה המקוצרת, מוצע להסמיך את יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת (להלן – יושב ראש הוועדה המרכזית) לדחות מועדים לביצוע פעולות שקובע חוק הבחירות לכנסת, בעשרה ימים לכל היותר.

תיקון חוק 4. חוק המפלגות, התשנ"ב-1992³, ייקרא כך:
המפלגות – הוראת
שעה

(1) בסעיף 4 –

(א) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(1א) על אף האמור בתקנות שנקבעו לפי סעיף 33 לעניין הדרך להוכחת עמידה בדרישת האזרחות הקבועה בסעיף 2, הרשם רשאי לבדוק, בעצמו או על ידי מי מטעמו, אם מייסד מפלגה הוא אזרח ישראלי בעת הגשת בקשה לרישום מפלגה לפי סעיף זה."

(ב) בסעיף קטן (ב), במקום "ארבעה עשר ימים" יבוא "ארבעה ימים";

(2) בסעיף 6 –

(א) בסעיף קטן (ב), במקום "שלושים ימים" יבוא "עשרה ימים";

(ב) בסעיף קטן (ג), אחרי "ההתנגדות או לדחותה" יבוא "וימסור על כך הודעה לבאי כוח הצדדים בתוך שבעה ימים מיום שהוגשה".

מוצע לקצר את המועדים הקבועים חוק המפלגות, התשנ"ב-1992 (להלן – חוק המפלגות) לרישום מפלגה, כדי לאפשר למי שמעוניין להקים מפלגה חדשה ולהתמודד במסגרתה בבחירות לכנסת העשרים וארבע להספיק לעשות כן. מוצע כי הודעה על הגשת הבקשה לרישום מפלגה תפורסם בתוך ארבעה ימים מהגשתה, במקום בתוך ארבעה עשר ימים כפי שקבוע היום, וכי התנגדות לבקשה לרישום מפלגה תוגש בתוך עשרה ימים מיום פרסום ההודעה על הגשת הבקשה, במקום בתוך שלושים ימים כפי שקבוע היום.

³ ס"ח התשנ"ב, עמ' 190; התשע"ט, עמ' 223.

עוד מוצע לקבוע כי רשם המפלגות ימסור לבאי כוח הצדדים את החלטתו בדבר ההתנגדות בתוך שבעה ימים מיום שהוגשה.

כדי למנוע עיכוב בהליך רישום המפלגה, מוצע לאפשר לרשם המפלגות לבדוק, בעצמו או על ידי מי מטעמו, אם מייסד מפלגה עומד בדרישת האזרחות הקבועה בסעיף 2 לחוק המפלגות, במקום הדרישה הקיימת כיום בתקנה 1 לתקנות המפלגות (רישום ודיווח), התשנ"ג-1993, להוכחת עמידה בדרישת האזרחות באמצעות קבלת אישור ממשרד הפנים.

סימן ג': ועדת הבחירות

פרשנות 5. למונחים בסימן זה תהיה המשמעות שיש להם בחוק הבחירות לכנסת.

מאחר שמערכות הבחירות לכנסת העשרים ואחת, לכנסת העשרים ושתיים, לכנסת העשרים ושלוש ולכנסת העשרים וארבע מתקיימות בפרק זמן של פחות משנתיים, ובהתחשב בנסיבות החריגות שנוצרו, מוצע לקבוע הוראות מיוחדות הדרושות לשם היערכות ועדת הבחירות המרכזית לקיום הבחירות לכנסת העשרים וארבע בעניין העסקת עובדים והתקשרויות במכרזים. הוראות אלה נועדו לסייע לוועדה להתמודד עם קשיים מינהליים ולוגיסטיים שנובעים מסמיכות הזמנים שבין מערכות הבחירות, לגייס בקלות ובמהירות עובדים המיומנים בעבודת ועדת הבחירות ולהבטיח את תקינות הבחירות וקיומן כדין.

העסקת עובד רשות 6. (א) הועסק עובד רשות ציבורית בוועדת בחירות לשם קיום הבחירות לכנסת ציבורית בוועדת העשרים ואחת, הבחירות לכנסת העשרים ושתיים או הבחירות לכנסת העשרים ושלוש וביקש המנהל הכללי של הוועדה המרכזית, או מי שהוא הסמיך לכך, להעסיקו בוועדת בחירות לשם קיום הבחירות לכנסת העשרים וארבע, והעובד מסכים לכך, לא תמנע הרשות הציבורית, במישרין או בעקיפין, את העסקתו כאמור; בסעיף זה, "רשות ציבורית" – כמפורט להלן:

(1) הממשלה ומשרדי הממשלה, לרבות יחידותיהם ויחידות הסמך שלהם;

(2) לשכת נשיא המדינה;

(3) הכנסת;

(4) מבקר המדינה;

(5) רשות מקומית;

(6) תאגיד שהוקם בחוק.

(ב) עובד רשות ציבורית יעדכן את הממונה עליו בדבר פנייה אליו כאמור בסעיף קטן (א) מיד לאחר קבלתה, אם בכוונתו להיענות לבקשה.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), יושב ראש הוועדה המרכזית רשאי להיענות לבקשת הרשות הציבורית שלא להעסיק עובד שלה כאמור באותו סעיף קטן, בין היתר בהתחשב ביכולתה של ועדת הבחירות שבה מתבקשת העסקתו לבצע את תפקידה כאמור בסעיף 1 ובצורכי הרשות הציבורית, ובכלל זה יכולתה לבצע משימות בהיעדר העובד.

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (ג), לעניין עובדי הכנסת, הודיע יושב ראש הכנסת למנהל הכללי של הוועדה המרכזית כי בשל צורכי הכנסת, ובכלל זה היכולת לבצע משימות בהיעדר העובד, יש קושי ממשי בהיעדרותו מעבודתו, ולא הגיעו יושב ראש הכנסת והמנהל הכללי של הוועדה המרכזית להסכמה – לא יועסק העובד בוועדת בחירות; סמכות יושב ראש הכנסת לפי סעיף קטן זה אינה ניתנת לאצילה.

(ה) (1) רשות ציבורית לא תפטר עובד כאמור בסעיף קטן (א) עקב כך שהועסק על ידי ועדת בחירות לשם קיום הבחירות לכנסת העשרים וארבע ולא תפגע בתנאי העסקתו בשל כך.

(2) היעדרות מעבודה לרגל העסקה בוועדת בחירות לשם קיום הבחירות לכנסת העשרים וארבע כאמור בסעיף קטן (א) לא תיראה כהפסקה ברציפות עבודתו ולא תפגע בזכויות התלויות בוותק של העובד אצל הרשות הציבורית.

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת (להלן – הוועדה המרכזית) מגייסת עובדים זמניים רבים לתקופת הבחירות, ושיעור ניכר מהם הם עובדי רשויות ציבוריות. נוכח סמיכות תקופת הבחירות לכנסת העשרים וארבע לשלוש תקופות הבחירות שקדמו לה והצורך של ועדת הבחירות המרכזית לגייס עובדים מיומנים שמכירים את העבודה, מוצע לקבוע כדלקמן: רשויות ציבוריות (הממשלה ומשרדי הממשלה), לשכת נשיא המדינה, הכנסת, מבקר המדינה, רשויות מקומיות ותאגידים שהוקמו בחוק), לא יוכלו למנוע מעובדיהן שהועסקו על ידי ועדת בחירות לשם קיום הבחירות לאחת משלוש הכנסות הקודמות את האפשרות לעבוד בוועדות בחירות לשם קיום הבחירות לכנסת העשרים וארבע. זאת, ככל שוועדת בחירות תידרש לעובדים אלה והעובדים יסכימו לכך.

ההסדר המוצע יחול על עובד שהועסק בוועדה המרכזית או בוועדת בחירות אזורית באחת משלוש מערכות הבחירות הקודמות ומבקשים להעסיקו שוב באחת מוועדות הבחירות.

כדי לאזן בין צורכי ועדת הבחירות ובין צורכי העבודה השוטפים של הרשויות הציבוריות, מוצע לסייג הוראה זו ולקבוע כי לפי פנייה מצד הרשות הציבורית, יושב ראש הוועדה המרכזית יהיה רשאי למנוע את גיוס העובד לוועדת בחירות לאחר שהביא בחשבון את יכולתה של ועדת הבחירות שבה מבוקש להעסיקו למלא את תפקידה לקראת הבחירות הקרובות לכנסת מצד אחד, ואת הצרכים של הרשות הציבורית, ובכלל זה את היכולת של עובד אחר של הרשות הציבורית למלא את התפקיד, מן הצד השני.

לעניין עובדי הכנסת, בשל העובדה כי עובדים רבים מבין עובדי הכנסת הועסקו במערכות הבחירות הקודמות בוועדות בחירות, מוצע לקבוע הסדר ייחודי לעניין העסקתם בוועדות הבחירות במערכת

הבחירות הקרובה, שלפיו בהיעדר הסכמה בין יושב ראש הכנסת והמנהל הכללי של הוועדה המרכזית לגבי העסקת העובד – הוא לא יועסק בוועדת בחירות.

מוצע לקבוע הוראות שימנעו את פיטוריו של עובד שיבקש להיענות לפנייה מצד הוועדה המרכזית, או פגיעה בתנאי העסקתו, והוראה שתבהיר שהיעדרותו של העובד לשם עבודה בוועדת בחירות לא תפגע בזכויות התלויות בוותק.

7. על אף האמור בהוראות לפי חוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992⁴ –
מכרזים

(1) התקשרות ועדת הבחירות המרכזית בחוזה לביצוע עסקה בטובין או במקרקעין, לביצוע עבודה או לרכישת שירותים, אינה טעונה מכרז, אם היא התקשרות ששוויה אינו עולה על 120,000 שקלים חדשים; ואולם, בכל תקופה רצופה של שנים עשר חודשים שתחילתה ביום התפזרות הכנסת העשרים ושלוש לא תתקשר ועדת הבחירות המרכזית עם מתקשר מסוים בלא מכרז לפי פסקה זו בהתקשרויות בסכום כולל העולה על 200,000 שקלים חדשים, ובמניין זה יבואו גם התקשרויות שנכרתו בתקופה האמורה כהתקשרות המשך להתקשרות שנעשתה במקורה לפי פסקה זו;

(2) התקשרות הנעשית עם מי שזכה במכרז שפרסם משרד, כהגדרתו בתקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993⁵, בתנאים זהים לתנאי המכרז, או בתנאים המיטיבים עם הוועדה/ועדת הבחירות המרכזית, אינה טעונה מכרז, אם מצאה ועדת המכרזים כי ההתקשרות נדרשת לצורך ניהול הבחירות נוכח נגיף הקורונה החדש, ובלבד שהתקשרות כאמור ששוויה עולה על 2,500,000 שקלים חדשים תיעשה באישור ועדת הפטור של ועדת הבחירות המרכזית, ומטעמים מיוחדים שיירשמו.

(3) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית רשאי לקבוע הוראות החורגות מהוראות לפי החוק האמור לעניין מועדים ודרכי פרסום.

מאחר שהוועדה המרכזית טרם הספיקה לערוך את הרכש המרכזי לציד ולטובין הנדרשים לשם קיום הבחירות לכנסת העשרים וארבע בצל התפשטותו של נגיף הקורונה, מוצע לקבוע הוראות שיאפשרו גמישות רבה יותר בתחום דיני המכרזים:

1. מוצע להגדיל את סכום ההתקשרות שלגביה קיים פטור ממכרז מ-50,000 שקלים חדשים ל-120,000 שקלים חדשים ולהתגבר על הוראת תקנה 13(1) לתקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993, ובלבד שאם יהיו התקשרויות המשך, הסכום הכולל לא יעלה על 200,000 שקלים חדשים.

2. מוצע לפטור מחובת מכרז את הוועדה המרכזית, במקרים שבהם ההתקשרות המבוקשת היא התקשרות

⁴ ס"ח התשנ"ב, עמ' 114.
⁵ ק"ת התשנ"ג, עמ' 826.

עם ספק שזכה במכרז שפרסם משרד ממשלתי, ובלבד שההתקשרות היא בתנאים שזהים לתנאי המכרז שנערך על ידי המשרד הממשלתי או בתנאים שמיטיבים עם הוועדה. השימוש בפטור זה מותנה בכך שההתקשרות נדרשת לצורך ניהול הבחירות נוכח נגיף הקורונה, ואם מדובר בהתקשרות בהיקף שעולה על 2,500,000 מיליון שקלים חדשים – גם באישור של ועדת הפטור של הוועדה המרכזית ובקיומם של טעמים מיוחדים. פטור זה ייעל את עבודתה של הוועדה המרכזית, תוך שמירה על התכליות העומדות ביסוד דיני המכרזים.

3. מוצע להסמיך את יושב ראש הוועדה המרכזית לקבוע הוראות מיוחדות בתחום דיני המכרזים לעניין מועדים ודרכי פרסום.

סימן ד': ניהול הבחירות לכנסת העשרים וארבע

8. תיקון חוק הבחירות לכנסת⁶ ייקרא כך:
הבחירות לכנסת –
הוראת שעה

(1) בסעיף 7, במקום "יבוא י"3", יבוא "י3, י3א, י3ב".

(2) בסעיף 21(ו), בסופו יבוא "ובלבד ש**ביום הבחירות סיעה** לא תחליף ~~באמור, את נציגה בעל תפקיד~~ בוועדת קלפי ~~פלוגת מסוימת~~, יותר מפעמיים, ~~ביום הבחירות~~, אלא אם כן התיר זאת, ~~ביום הבחירות~~, יושב ראש ועדת הבחירות האזורית שבתחומו פועלת ועדת הקלפי".

ועדת קלפי מורכבת ממזכיר ועדת הקלפי שהוא נציגה של הוועדה המרכזית, ומחברי ועדת קלפי ומשקיפים שהם נציגי הסיעות. כל סיעה ממנה את נציגיה בוועדות הקלפי והיא רשאית להחליפם. בשל הרצון למנוע התפשטות של נגיף הקורונה, מוצע לקבוע כי ביום הבחירות סיעה לא תוכל להחליף את נציגיה בוועדות קלפי יותר מפעמיים, אלא אם כן התיר זאת יושב ראש ועדת הבחירות האזורית שבתחומו פועלת ועדת הקלפי.

(3) אחרי סעיף 24 יבוא:

"קיום ישיבות 24א. (א) נדרשה הוועדה המרכזית או ועדה אזורית בהיוועדות חזותית לקיים ישיבה, ולא היתה אפשרות מעשית לכנס את הישיבה בנוכחות חברי הוועדה ומי שנדרשה הזמנתו לוועדה, בשל הגבלות שהוטלו לפי חיקוק שתכליתו התמודדות עם התפשטות נגיף הקורונה החדש, רשאי יושב ראש הוועדה להורות כי הישיבה תתקיים בדרך של היוועדות חזותית.

⁶ ס"ח התשכ"ט, עמ' 103; התשי"ף, עמ'...

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), ניתן לקיים את ישיבת הוועדה בדרך של היוועדות חזותית, אף אם היתה אפשרות מעשית לכנס את הוועדה בנוכחות חברי הוועדה ומי שנדרשה הזמנתו לוועדה, אם הסכימו לכך כל חברי הוועדה; הסכמה כאמור בסעיף קטן זה יכול שתהיה אף לכך שרק חלק ממשותפי הישיבה ישתתפו בה בדרך של היוועדות חזותית.

(ג) ישיבת ועדה תתקיים בדרך של היוועדות חזותית, רק אם יתאפשר לכל חברי הוועדה ולכל מי שנדרשה הזמנתו לוועדה, לראות את הישיבה ואת כלל המשתתפים בה באמצעות מסך, לשמוע את כלל המשתתפים בישיבה ואת הנעשה בה בזמן אמת ולהשמיע את עמדתם.

(ד) התקיימה ישיבת ועדה בנוכחות חברי הוועדה ומי שנדרשה הזמנתו לוועדה, רשאי יושב ראש הוועדה להתיר לחבר הוועדה או למי שנדרשה הזמנתו לוועדה שביקש זאת להשתתף בישיבה הוועדה בדרך של היוועדות חזותית.

(ה) ישיבה לפי סעיף זה, המתקיימת בדרך של נוכחות חברי הוועדה בחדרים שונים במתקני הוועדה, תתקיים כך שנוכחות חברי הוועדה בכל אחד מהחדרים תהיה, ככל האפשר, בהתאם לייצוג הסיעתי בוועדה.

(ו) החלטה בישיבה לפי סעיף זה, תתקבל לאחר שניתנה האפשרות לכל חבר ועדה להשתתף בדיון ולהצביע; הצבעה בישיבה כאמור תהיה שמית, אלא אם כן החליט אחרת יושב ראש הוועדה.

(ז) ראה משותף בישיבה כי בשל קיום וניהול הישיבה בדרך של היוועדות חזותית נפגעה זכותו להשתתף בישיבה או לשמוע או להשמיע את עמדתו או שלא התקיימו התנאים לפי סעיף זה, רשאי הוא לדרוש כי הדבר יירשם בפרוטוקול.

(ח) הוראות סעיף 24(א) עד (ז) יחולו על ישיבת ועדה לפי סעיף זה.

(ט) בהזמנה לישיבה המתקיימת לפי סעיף זה יצוין כי הישיבה תתקיים בדרך של היוועדות חזותית ויפורטו בה הנחיות לעניין ההשתתפות בישיבה.

(י) לעניין סעיף זה, "היוועדות חזותית" תקשורת בין כמה מוקדים המאפשרת העברת תמונה וקול בזמן אמת." ;

לוועדת הבחירות המרכזית, כמו גם לוועדות הבחירות האזוריות, תפקידים וסמכויות מכוח החוק הנדרשים לצורך ניהול הבחירות. במסגרת תפקידן, נדרשות הוועדות להתכנס ולקבל החלטות מעת לעת, ומטבע הדברים בתקופת בחירות תדירות ההתכנסות גוברת. כדי לאפשר את המשך עבודתן התקינה של ועדות הבחירות בתקופת הבחירות בצל התפשטות נגיף הקורונה, מוצע לקבוע כי הוועדה המרכזית או ועדה אזורית תהיה רשאית לקיים ישיבת ועדה בדרך של היוועדות חזותית, באחד מהמקרים הבאים :

1. אם לא היתה אפשרות מעשית לכנס את הישיבה בנוכחות פיזית של חברי הוועדה, בשל הגבלות שהוטלו לצורך התמודדות עם נגיף הקורונה, ויושב ראש הוועדה הורה על כך ;

2. אם כל חברי הוועדה הסכימו לכך, אף אם היתה אפשרות מעשית לכנס את הוועדה בנוכחות פיזית של חברי הוועדה. חברי הוועדה יכולים גם להסכים שרק חלק ממשתתפי הישיבה ישתתפו בה בדרך של היוועדות חזותית.

בנוסף, מוצע לקבוע כי אם התקיימה ישיבת ועדה בנוכחות חברי הוועדה, יושב ראש הוועדה רשאי להתיר לחבר הוועדה או למי שנדרשה הזמנתו לוועדה, אם ביקשו זאת, להשתתף בישיבה בדרך של היוועדות חזותית.

התנאי לקיום ישיבה כאמור הוא שלכל חברי הוועדה ולמי שנדרשה הזמנתו לישיבה, יתאפשר לראות את הישיבה ואת כלל המשתתפים בה באמצעות מסך, לשמוע את כלל המשתתפים בדיון בזמן אמת ולהשמיע את עמדתם. במקרה שמי מהמשתתפים סבור כי קיום הישיבה בדרך של היוועדות חזותית פוגע בזכותו להשתתף בישיבה, לשמוע את הדיון או להשמיע את עמדתו או שלא התקיימו התנאים לפי הסעיף, הוא רשאי לדרוש שהסתייגותו תירשם בפרוטוקול הדיון.

לפי המוצע, אם התקיימה ישיבת ועדה בדרך של היוועדות חזותית באופן שחברי הוועדה נוכחים בחדרים שונים, נוכחות חברי הוועדה בכל אחד מהחדרים תהיה, ככל האפשר, בהתאם לייצוג הסיעתי בוועדה. הצבעה בישיבה שמתקיימת בדרך של היוועדות חזותית תהיה הצבעה שמית, אלא אם כן החליט יושב ראש הוועדה אחרת, וההוראות הכלליות החלות על ישיבות ועדה המתקיימות בנוכחות פיזית של חברי הוועדה לפי סעיף 24 לחוק הבחירות לכנסת (המניין החוקי לקיום הישיבה, אופן הזימון לישיבה, קבלת החלטות, ממלאי מקום ועניינים נוספים), יחולו גם על ישיבה שהתקיימה בדרך של היוועדות חזותית.

(4) בסעיף 70א(ב), בסופו יבוא "ורשאים הם, אם הדבר נדרש לצורך לשם קיום הבחירות תוך צמצום ההידבקות בנגיף הקורונה בקרב הציבור במהלך הבחירות, להורות כי ההצבעה תיעשה באופן שמצביע חבר ועדת קלפי, לפי סעיף 116ט(ב) ו-(ג)".

סעיף 70א לחוק הבחירות לכנסת, מקנה ליושב ראש הוועדה המרכזית וסגניו סמכויות מיוחדות, במקרה שבאזור קלפי מסוים קיימות נסיבות מיוחדות המונעות או העלולות למנוע את המהלך התקין של ההצבעה. מכוח סמכויות אלה, רשאים הם, בערב יום הבחירות או ביום הבחירות, להורות על דחיית פתיחת קלפי, על הפסקת ההצבעה ועל חידושה, על הוספת זמן להצבעה, כמו גם על קביעת הסידורים המתחייבים כתוצאה מהוראה כאמור להבטחת קיום הבחירות באותו אזור קלפי. בשל התפשטות נגיף הקורונה, יתכנו מצבים שבהם לא ניתן יהיה לקיים את המשך ההצבעה באופן תקין בקלפי מסוימת, בשל חשיפה של חומרי הבחירות המצוים בקלפי לחולה קורונה מאומת, באופן שלא יאפשר את המשך השימוש בהם. כדי לאפשר את המשך ההצבעה באותה הקלפי, מוצע להרחיב את הסמכויות המיוחדות של יושב ראש הוועדה המרכזית וסגניו, שבהתקיים נסיבות חריגות כאמור, הם יהיו רשאים להורות על המשך ההצבעה בדרך של הצבעה במעטפות כפולות.

(5) בסעיף 74(ג), בסופו יבוא "ותציין לצד שמו, את שעת הצבעתו; מבלי לגרוע מהוראות סעיף 79א, יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית או מי שהוא הסמיך לשם כך, רשאי למסור לנציג משרד הבריאות מידע בדבר נוכחות במקום הקלפי, לנציג משרד הבריאות – שהוא חיוני לשם עריכת חקירה אפידמיולוגית או למשטרת ישראל לשם חקירה פלילית. של עבירה לפי חוק זה";

בוחר המגיע לקלפי ומבקש להצביע, מזהה את עצמו בפני מזכיר ועדת הקלפי, ולאחר שהצביע ועדת הקלפי מוחקת את שמו מרשימת הבוחרים שבפניה. מוצע לקבוע כי בנוסף למחיקתו מרשימת הבוחרים, תציין ועדת הקלפי לצד שמו של מי שהצביע את שעת הצבעתו. ידיעת שעת ההצבעה המדויקת נועדה לתכלית כפולה: ראשית, לאפשר עריכת חקירה אפידמיולוגית מדויקת במקרה שיתברר כי חולה מאומת נכח באותה קלפי; ושנית, לאפשר חקירות פליליות על עבירות לפי חוק הבחירות לכנסת, במקרים שבהם מתעורר החשש לפגיעה בטוהר הבחירות.

(6) בסעיף 90(ג), במקום "במהלך 72 שעות" יבוא "במהלך 168 שעות". ובסופו יבוא "(בסעיף קטן זה – מועד סגירת הקלפיות), ובלבד שקביעת מועדי הצבעה שיחלו לפני 72 שעות המסתיימות במועד סגירת הקלפיות, תהיה בהסכמת יושב ראש הוועדה המרכזית וסגניו";

בשונה ממרבית הקלפיות שבהן ההצבעה בקלפי היא ביום הבחירות בלבד, לגבי קלפיות שבהם מצביעים חיילים ניתן לקבוע בתקנות או על פיהן כי ההצבעה תתקיים במהלך שלושה ימים, שהאחרון שבהם הוא יום הבחירות. נוכח ההתארגנות המיוחדת הנדרשת לצורך קיום הבחירות לכנסת העשרים וארבע בצל

התפשטות נגיף הקורונה, וכדי להקל על הוועדה המרכזית בתהליך קליטתן של המעטפות הכפולות, שחלק משמעותי מתוכן מגיע מההצבעה של חיילי צה"ל, מוצע לאפשר להרחיב את מועדי ההצבעה בקלפיות שחיילים מצביעים בהם משלושה ימים שהאחרון שבהם הוא יום הבחירות לשבעה ימים שהאחרון בהם הוא יום הבחירות. לפי המוצע, הרחבת מועדי ההצבעה מעבר לשלושה ימים כאמור, תהיה מותנית בקבלת הסכמת יושב ראש הוועדה המרכזית וסגניו.

(8) — בסעיף 114 לחוק העיקרי, במקום "לאחר יום הבחירות" יבוא "לאחר היום השלישי שלאחר יום הבחירות";

(7) סעיף 116יז לחוק העיקרי – בטל, ואחריו יבוא:

נוכח התפשטות נגיף הקורונה והצורך לקיים את הבחירות לכנסת העשרים וארבע בעת הנוכחית, מוצע בסעיף זה לקבוע כהוראת שעה שני הסדרי הצבעה מיוחדים. האחד, הצבעה בבתי אבות, בבתי דיור מוגן ובמוסדות לאנשים המוגבלים בניידות. השני, הצבעה בקלפיות מיוחדות של אנשים החייבים בבידוד, בין אם הם חולים ובין אם חייבים בבידוד שאינם חולים.

"פרק י3א: הצבעה בבתי אבות, בבתי דיור מוגן ובמוסדות לאנשים

המוגבלים בניידות

הגדרות 116יז בפרק זה –

2.

"בית אבות" – כל אחד מאלה, ובלבד שמתגוררים

בו, במהלך חייהם הרגיל, לפחות 50 דיירים:

(1) מעון לזקנים כמשמעותו בחוק

הפיקוח על המעונות, התשכ"ה-1965⁷;

(2) בית דיור מוגן כהגדרתו בחוק הדיור

המוגן, התשע"ב-2012⁸;

(3) מוסד שבו מתגוררים, במהלך חייהם

הרגיל, אנשים המוגבלים בניידות, עקב

מוגבלותם זו, והנמצא בפיקוח של משרד

העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים.

"דייר" – מי שמתגורר בבית אבות.

⁷ ס"ח התשכ"ה, עמ' 48.

⁸ ס"ח התשע"ב, עמ' 426.

קלפיות בבתי אבות 116 יז (א) דייר רשאי להצביע בקלפי המוצבת בבית ובבתי דיור מוגן 3. אבות שבו הוא מתגורר.

(ב) בקלפי בבית אבות יהיו רשאים להצביע גם שוטרים או מפקחים שהוצבו שם לשם שמירה על הסדר, וכן עובדי הצוות של בית האבות, אם נוכח מנהל בית האבות או מי שהוא הסמיך לשם כך, כי קרוב לוודאי שאותו עובד לא יוכל לממש את זכות ההצבעה שלו בדרך אחרת, נוכח עבודתו; לעובד צוות כאמור יינתן אישור בכתב, המעיד על זכאותו להצביע בקלפי בבית אבות, לפי טופס שקבע יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית.

(ג) לא יאוחר מהיום ה-53 שלפני יום הבחירות, ימסור שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים ליושב ראש הוועדה המרכזית רשימה של כל בתי האבות, ויציין לגביהם פרטים נוספים כפי שייקבע יושב ראש הוועדה.

(ד) יושב ראש הוועדה המרכזית, לאחר התייעצות עם הוועדה המרכזית, יקבע, לא יאוחר מהיום ה-30 שלפני יום הבחירות, את בתי האבות שבהם יוצבו קלפיות; הקלפי תעמוד, במידת האפשר, במקום מרכזי בבית האבות שהוא נוח לגישה לדיירים; יושב ראש הוועדה המרכזית יקבע את מקום הקלפי בתוך בית האבות, לאחר התייעצות עם שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים או מי שהוא מינה לכך, ורשאי הוא לקבוע כי בבית אבות יוצבו יותר מקלפי אחת או שקלפי אחת תוצב במקומות שונים בבית אבות או בבתי אבות שונים, בשעות שייקבעו על ידו.

תחולת הוראות 116 יז (א) הוראות סעיפים 116 יד עד 116 יז יחולו על הצבעה בבתי אבות, בשינויים המחוייבים, ואולם 4. הוראות סעיף 21(ו) לא יחולו.

(ב) לעניין סעיף 75(ב), המלווה יהיה מזכיר ועדת הקלפי.

כללים להצבעה 116יז יושב ראש הוועדה המרכזית, בהתייעצות עם שר
בבתי אבות 5. העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, יקבע
הוראות בדבר סדרי הפעלתן ועבודתן של קלפיות
בבית אבות, ובכלל זה שעות ההצבעה בקלפיות
בכלל או בקלפי מסויימת, הנפקת אישורי הצבעה
והעברת רשימת בתי האבות לפי סעיף 116יז(ב) ו-
(ג), וכן הוראות בדבר דרך הפרסום בבתי האבות
של שעות ההצבעה ושל מקום הקלפי בבית
האבות."

ההסדר המוצע מאפשר הצבעה מיוחדת בבחירות לכנסת העשרים וארבע בבתי אבות, בבתי דיור מוגן ובמוסדות לאנשים המוגבלים בניידות, שמתגוררים בהם, במהלך חייהם הרגיל, לפחות חמישים דיירים (להלן – בית אבות), והוא דומה בעיקרו להסדר הקיים לגבי הצבעה של אנשים המאושפזים בבתי חולים. הצבעה מיוחדת זו מוצעת כהוראת שעה, בשל הסיכון המוגבר הנשקף לאוכלוסיית האזרחים הוותיקים מחשיפה לנגיף הקורונה, שהתחלואה במחלה הנגרמת ממנו בקרבה היא קשה במיוחד, והוא נועד לאפשר למתגוררים בבתי האבות לממש את זכותם לבחור לכנסת תוך צמצום הסכנה להידבקות בנגיף. לפי המוצע, דייר המתגורר בבית אבות יהיה רשאי להצביע בקלפי המוצבת בבית האבות שבו הוא מתגורר. אם הדייר אינו יכול לבצע את הפעולות המעשיות בתא ההצבעה לבדו, הוא יהיה רשאי שיהיה לו מלווה שיעזור לו בפעולת ההצבעה, ולעניין זה מוצע לקבוע במפורש כי המלווה יהיה מזכיר הקלפי בלבד. בקלפי כאמור, רשאים יהיו להצביע גם שוטרים או מפקחים שהוצבו שם לשם שמירה על הסדר, וכן עובדי הצוות של בית האבות, אם נוכח עבודתם לא יוכלו לממש את זכות ההצבעה שלהם בדרך אחרת. מוצע לקבוע כי יושב ראש הוועדה המרכזית, בהתייעצות עם שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, יקבע את מקום הקלפי בתוך בית האבות, כך שהקלפי תוצב, במידת האפשר, במקום מרכזי בבית האבות שהוא נוח לגישה לדיירים. יושב ראש הוועדה המרכזית רשאי לקבוע כי בבית אבות יוצבו יותר מקלפי אחת או שקלפי אחת תוצב במקומות שונים בבית אבות או בבתי אבות שונים, בשעות שייקבעו על ידו. יושב ראש הוועדה המרכזית, לאחר התייעצות עם הוועדה המרכזית, יקבע גם הוראות לעניין סדרי הפעלתן ועבודתן של קלפיות בבתי אבות, ובכלל זה שעות ההצבעה בקלפיות, הנפקת אישורי הצבעה לעובדי צוות, וכן הוראות בדבר דרך הפרסום בבתי האבות של שעות ההצבעה ושל מקום הקלפי. עוד מוצע לקבוע כי על הצבעה בקלפיות המוצבות בבתי אבות יחולו, בשינויים המחויבים, ההוראות החלות על הצבעות בקלפיות למאושפזים בבתי חולים, לעניין הרכב ועדות הקלפי (סעיף 116יד), סדרי ההצבעה (סעיף 116טו), תעמולת בחירות (סעיף 116טז) וסמכויות מיוחדות (סעיף 116יז).

הסדרי ההצבעה המיוחדים לבתי אבות ייקבעו כהוראת שעה לבחירות לכנסת העשרים וארבע, והם יחליפו את ההסדר הקיים בסעיף 116יז לחוק הבחירות לכנסת לעניין הצבעה של אנשים המוגבלים בניידות השוהים במוסד.

פרק יב: הצבעת חייבים בבידוד בשל נגיף הקורונה

הצבעת חייבים 116יז (א) בפרק זה –
בבידוד בשל נגיף 6.
הקורונה

“חייב בבידוד” – אדם שחלה עליו חובת בידוד לפי הוראות סעיף 20 לפקודת בריאות העם, 1940⁹, לעניין נגיף הקורונה, לרבות חולה כמשמעותו לפי הוראות הסעיף האמור;

“נגיף הקורונה” – נגיף הקורונה החדש 2019 (Novel Coronavirus 2019–nCoV);

“קלפי ייעודית” – קלפי המיועדת להצבעה של בוחרים שהם חולים או שהם חייבים בבידוד.

(ב) ~~בתקופת תוקפה של הכרזה על מצב חירום בשל נגיף הקורונה לפי סעיף 2 לחוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התש”ף 2020¹⁰ (להלן – חוק סמכויות מיוחדות), בוחר שהוא חייב בבידוד רשאי להצביע בבחירות בקלפי ייעודית, והוא רשאי לצאת ממקום הבידוד, לצורך ההצבעה בלבד, **ברגל או ברכב**, בדרך ובתנאים שייקבעו בהוראות לפי סעיף 116יז8.~~

(ג) שר הבריאות ימסור ליושב ראש הוועדה המרכזית במועדים שיקבע יושב ראש הוועדה המרכזית בכללים, רשימה של חייבים בבידוד בעת מסירת הרשימה, בחלוקה לפי מי שהם חולים ומי שהם חייבים בבידוד אחרים, ויציין לגביהם את הפרטים הבאים, כפי שדיווח החייב בבידוד למשרד הבריאות בהתאם להוראות לפי סעיף 20 לפקודת בריאות העם:

(1) שם מלא;

⁹ ע”ר 1940, תוס’ 1, עמ’ (ע) 191, (א) 239; ס”ח התש”ף 428.
¹⁰ ס”ח התש”ף, עמ’ 266-

(2) מספר תעודת זהות;

(3) כתובת מגורים הרשומה במרשם האוכלוסין;

(4) כתובת מקום הבידוד.

(ד) מידע שנמסר לפי סעיף קטן (ג) ישמש את הוועדה המרכזית לשם קביעת מקומות הקלפי כאמור בסעיף קטן (ה) בלבד, והוא יימחק בסמוך לתום יום הבחירות, ולא יאוחר מיום פרסום תוצאות הבחירות.

(ה) יושב ראש הוועדה המרכזית, לאחר התייעצות עם הוועדה המרכזית, יקבע את המקומות בהם יוצבו קלפיות לחייבים בבידוד, כך שבכל רשות מקומית תיקבע קלפי ייעודית אחת לפחות לחולים ואחת לפחות לחייבים בבידוד שאינם חולים, לפי העניין, שייקבעו תוך התחשבות במידת האפשר בנוחות הגישה אליהן עבור הבוחרים ובצורך למנוע הדבקה בקרב הציבור בעת ההצבעה ובעת ההגעה למקום הקלפי; היושב ראש יקבע את מקומות הקלפי כאמור לא יאוחר מהיום השישי שלפני יום הבחירות, והוא רשאי לעדכן את קביעתו מעת לעת; לעניין זה "רשות מקומית" – עירייה או מועצה מקומית, שרשומים בה בעלי זכות בחירה.

הרכב ועדות הקלפי 116 יז (א) ועדות הקלפי הייעודיות יורכבו מנציגי בקלפי ייעודית 7. הסיעות המיוצגות בוועדה המרכזית; מספר החברים בהן, הרכבן הסיעתי, לרבות יושבי הראש, יקבע בידי יושב ראש הוועדה המרכזית, לאחר התייעצות עם הוועדה המרכזית.

(ב) על ועדות קלפי ייעודיות, יחולו, בשינויים המחוייבים, הוראות סעיפים 21א ו-24(ט), ~~ואולם יושב ראש הוועדה המרכזית, לאחר התייעצות בסגניו, יהיה רשאי לקבוע תנאי כשירות אחרים מהתנאים הקבועים בסעיף 21א.~~

סדרי הצבעה בקלפי 116יז (א) יושב ראש הוועדה המרכזית, לאחר
ייעודית והגעה 8. בהתייעצות עם סגניו, ובהתייעצות עם המנהל
אליה הכללי של משרדשך הבריאות באשר לשיקולים

הבריאותיים הצריכים לעניין, יקבע הוראות
המסדירות את ההצבעה בקלפיות ייעודיות של
חייבים בבידוד, ובכלל זה הוראות בדבר הגעה
למקום הקלפי וחזרה ממנו, סדרי הפעלתן ועבודתן
של הקלפיות, סדרי ההצבעה בהן, שעות הצבעה
בקלפיות הייעודיות בכלל או בקלפי מסויימת;
ההוראות ייקבעו בשים לב לחשיבות לאפשר לכל
בוחר לממש את זכותו להצביע בבחירות, תוך
צמצום ההידבקות בנגיף הקורונה בקרב הציבור
במהלך הבחירות.

(ב) הוועדה המרכזית תפרסם הודעה בדבר
מקומות הקלפיות הייעודיות, שעות ההצבעה
וסדרי ההצבעה בהן ודרכי ההגעה המותרות אליהן
לחייבים בבידוד לפי הוראות סעיף זה, תוך פירוט
בדבר ההוראות השונות החלות על סוגים שונים של
חייבים בבידוד, באתר האינטרנט של הוועדה
המרכזית ובכל דרך נוספת אחרת שתראה לה יעילה
ונגישה לקבוצות השונות באוכלוסייה.

(ג) חייב בבידוד המבקש להצביע בקלפי ייעודית
יזהה את עצמו כאמור בסעיף 74, ויצג אישור או
הצהרה על היותו חייב בבידוד כפי שייקבע
בהוראות לפי סעיף קטן (א).

(ד) המצביע בקלפי ייעודית, ישים את המעטפות
הנזכרות בסעיפים 74 א ו-75(א), לתוך מעטפה
שנייה; על גבי המעטפה החיצונית יצוין, באופן
שייקבע בהוראות לפי סעיף קטן (א), שם המצביע,
מספר זהותו במרשם האוכלוסין ופרטים נוספים
שייקבעו בהוראות לפי סעיף קטן (א) והמצביע יטיל
את המעטפה לעיני ועדת הקלפי לתוך הקלפי.

(ה) ספירת הקולות של מי שהצביע לפי סעיף זה
תהיה כפי שנקבע בתקנות לפי סעיף
68א(ו).

סמכויות מיוחדות 116 יז הוראות סעיף 70א יחולו בשינויים המחויבים, על לגבי קלפי ייעודית 9. בחירות לפי פרק זה."

קיום הבחירות לכנסת העשרים וארבע בעת התפשטות נגיף הקורונה מצריך היערכות מיוחדת שתאפשר את הצבעתם של חולים בנגיף הקורונה ושל אנשים שחלה לגביהם חובה להימצא בבידוד מטעם אחר הקשור בנגיף בשל הוראות שנקבעו מכוח פקודת בריאות העם. הסדר ההצבעה המוצע נועד לקבוע איזון הולם בין הרצון לאפשר לכל בעל זכות בחירה לממש את זכותו לבחור, גם אם הוא חייב בבידוד ועל אף הסיכון הבריאותי שעלול להיווצר בשל כך, תוך שמירה ככל הניתן על בריאות הציבור וצמצום ההידבקות בנגיף הקורונה במהלך הבחירות.

לפיכך מוצע לייחד קלפיות ייעודיות לבוחרים אשר נדרשים לחובת בידוד, לרבות חולים. מוצע לקבוע כי בוחר שחייב בבידוד יוכל לצאת ממקום הבידוד לצורך ההצבעה בלבד, וזאת על פי תנאים שייקבעו על ידי יושב ראש הוועדה המרכזית בהתייעצות עם סגניו ועם שר הבריאות (סעיף 116 יז 6) (ב) המוצע).

מוצע כי שר הבריאות ימסור ליושב ראש הוועדה המרכזית את רשימת החייבים בבידוד, בצירוף פרטיהם הצריכים לעניין, לצורך קביעת המקומות בהם יוצבו קלפיות ייעודיות לחייבים בבידוד. הפרטים שיימסרו יישמשו את הוועדה המרכזית לתכלית זו בלבד ויימחקו בסמוך לאחר הבחירות. מקומות הקלפי ייקבעו כך שבכל עירייה או מועצה מקומית (הכוללת גם מועצה אזורית) שרשומים בה בעלי זכות בחירה תמוקם לפחות קלפי אחת לחולים וקלפי אחת לחייבים בבידוד שאינם חולים. המשמעות היא שלפי המוצע אין חובה להציב קלפיות ייעודיות כאמור בכל יישוב קטן, מאחר שאין אפשרות מעשית לדעת כמה חייבים בבידוד יימצאו בכל יישוב ביום הבחירות, וכאיזון מול הצורך לאפשר היערכות מיטבית של ועדת הבחירות לקיום הבחירות והרצון להימנע מהוצאת משאבי ציבור ללא הצדקה מספקת. לצד זאת, בקביעת הקלפיות חובה להתחשב, במידת האפשר, בנוחות הגישה של הבוחרים אליהן וכן בצורך למנוע הידבקות בנגיף הקורונה. קביעת מיקום הקלפיות תתבצע לפי המוצע עד שישה ימים לפני יום הבחירות, ותינתן אפשרות לעדכן קביעה זו מעת לעת (סעיף 116 יז 6) (ג) עד (ה) המוצע).

לפי המוצע, ועדות הקלפי הייעודיות לחייבים בבידוד יורכבו מנציגי הסיעות המיוצגות בוועדה המרכזית. מספר החברים בוועדות, הרכבן הסיעתי, לרבות יושבי הראש, ייקבעו על ידי יושב ראש הוועדה המרכזית לאחר שנועץ עם הוועדה המרכזית, ויחולו עליהן, בשינויים המחויבים, הוראות סעיפים 21א ו-24(ט) לחוק הבחירות שעניינן במינוי וכשירות מזכיר ועדת הקלפי (סעיף 116 יז 7) המוצע).

עוד מוצע להסמיך את יושב ראש הוועדה המרכזית בהתייעצות עם סגניו ועם שר הבריאות, לקבוע הוראות לעניין סדרי ההצבעה בקלפי ייעודית ובכלל זה הוראות בדבר סדרי הפעלתן ועבודתן של הקלפיות, סדרי ההצבעה ושעות ההצבעה בהן בכלל או בקלפי מסוימת, וכן הוראות באשר לאופן ההגעה למקום הקלפי וחזרה ממנו. הוראות אלו יפורסמו לציבור בצורה נגישה, תוך פירוט ההוראות השונות החלות על סוגים שונים של החייבים בבידוד (סעיף 116 יז 8) (א) ו-(ב) המוצע).

מוצע כי בבואו להצביע בקלפי ייעודית, הבוחר יזהה עצמו באמצעות אמצעי זיהוי כמקובל וכן יידרש להציג אישור על היותו חייב בבידוד או הצהרה על כך. כמו כן, בדומה להליך ההצבעה בקלפיות ייעודיות אחרות כגון בקלפיות להצבעת מאושפזים, הצבעה בקלפיות ייעודיות לחייבים בבידוד תתבצע באמצעות מעטפות הצבעה חיצוניות (הצבעה במעטפות כפולות), כך שבניגוד לעיקרון הריתוק לקלפי המעוגן בסעיף 7 לחוק הבחירות, חייב בבידוד אינו מחויב להצביע בקלפי הסמוכה למקום מגוריו שבה הוא רשום (סעיף 116 יז 8) (ג)

עד (ה) המוצע).

בנוסף, מוצע כי על קלפי ייעודית לפי פרק זה יחולו הוראות סעיף 70א לחוק הבחירות, שלפיו אם מתקיימות נסיבות מיוחדות אשר עלולות להשפיע על מהלכה התקין של ההצבעה בקלפי מסוימת, רשאים יושב ראש הוועדה המרכזית וסגניו לתת הוראות מיוחדות שיאפשרו את מהלכן התקין של הבחירות בקלפי וביניהן דחיית פתיחת הקלפי, הפסקת ההצבעה והארכת פרק הזמן להצבעה (סעיף 116יז9 המוצע).

(108) אחרי סעיף 144א לחוק העיקרי יבוא :

”סמכויות מיוחדות 144ב. (א) ~~ההוראות שנקבעו לפי סעיף 8 לחוק~~
~~סמכויות מיוחדות יחולו על מקום קלפי, על~~
~~השוהים בו ועל הגורם האחראי על המקום~~
~~כהגדרתו באותו חוק, ואולם, יושב ראש הוועדה~~
~~המרכזית, בהתייעצות עם סגניו ועם שר הבריאות,~~
~~רשאי לקבועיקבע הוראות בעניינים המפורטים~~
~~בסעיף 8 לחוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם~~
~~נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התש”ף–2020¹¹~~
~~(להלן – חוק סמכויות מיוחדות), שיחולו על מקום~~
~~קלפי או על מקום אחר בעת שוועדות הבחירות~~
~~מקיימות בו פעילות הקשורה בבחירות, על~~
~~הנכנסים אליהם והשוהים בהם ועל הגורם~~
~~האחראי על המקום, אחרות מאלה החלות לפי~~
~~סעיף 8 האמור, בעניינים המפורטים בו, אם הן~~
~~דרושות לשם קיום הבחירות בשים לב לצורך~~
~~לצמצמם את תוך צמצום ההידבקות בנגיף~~
~~הקורונה בקרב הציבור במהלך הבחירות;~~
~~ההוראות ייקבעו בשים לב להוראות שנקבעו לפי~~
~~סעיף 8 לחוק סמכויות מיוחדות, ובלבד שבהוראות~~
~~שנקבעו לפי סעיף זה, ייקבעו הוראות שהן ייאפשרו~~
~~הצבעה של כל בוחר, אף אם נמצא כי הוא חייב~~
~~בבידוד.~~

(ב) בסעיף זה –

”מקום הפתוח לציבור”, ”מרחב ציבורי”, ”הגורם
האחראי על המקום” – כהגדרתם בחוק
סמכויות מיוחדות.

¹¹ ס”ח התש”ף, עמ’ 266.

"מקום קלפי" – כל מקום שנקבע כמקום קלפי לפי

חוק זה, ובכלל זה במקום הפתוח לציבור או

במרחב הציבורי.

עריכת בחירות בעת התפשטות נגיף הקורונה מעלה צורך לקבוע הוראות מיוחדות שיאפשרו את קיומן התקין, תוך צמצום ככל הניתן של סכנת ההידבקות בנגיף.

ההוראות באשר לאופן ההתנהלות במקומות הפתוחים לציבור, וביניהם המקומות שעתידיים להיקבע כמקום קלפי, קבועות היום בתקנות שהתקינה הממשלה, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת או באישור מליאת הכנסת, והן נקבעו בין היתר מכוח סעיף 8 לחוק סמכויות מיוחדות (תקנות סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה) (הגבלת פעילות והוראות נוספות), התש"ף–2020).

בהצעת החוק מוצע לקבוע כי חוק סמכויות מיוחדות והתקנות מכוחו לא יחולו על מקומות הקלפי ועל מקומות נוספים בעת שוועדות הבחירות מקיימות בהן פעילות הקשורה לבחירות, כגון במעמד הגשת רשימות המועמדים בהתאם לסעיף 57 לחוק הבחירות, או בעת שיושב ראש הוועדה המרכזית מחליט על קיום דיון בפניו בהשתתפות או בנוכחות פיזית של המוזמנים לדיון. תחת זאת מוצע להסמיך את יושב ראש הוועדה המרכזית, לאחר שיוועץ עם סגניו ועם שר הבריאות, לקבוע את ההוראות שיחולו על מקומות כאמור, וכן על הנכנסים אליהם והשוהים בהם, ולעניין הגורם האחראי על המקום כהגדרת מונח זה בחוק סמכויות מיוחדות.

הוראות כאמור יהיו בעניינים המפורטים בסעיף 8 לחוק סמכויות מיוחדות הכולל הוראות לעניין הפעלת מקומות הפתוחים לציבור בעת התפשטות נגיף הקורונה, ובכלל זה הוראות לעניין הגבלות על התקהלות ושמירת מרחק בין השוהים במקום ולעניין מספר השוהים בו, הוראות הנוגעות לבדיקת תסמינים ותשאול של הנכנסים למקום בעניינים הקשורים לנגיף הקורונה, וכן הוראות לעניין שמירה על היגיינה. הוראות כאמור יקבעו תוך נסיון לצמצם את ההידבקות בנגיף הקורונה, אך תוך הבטחת אפשרות ההצבעה של כל בוחר, גם אם הוא חייב בבידוד.

הוראות שעה לעניין 9. (א) הוראות הבחירות לכנסת (הוראות שעה לבחירות לכנסת העשרים ושתים), התשע"ט–2019, שקבעה ועדת הבחירות המרכזית לפי סעיף 145(ד) לחוק הבחירות לכנסת, יעמדו בתוקפן עד פרסום תוצאות הבחירות לכנסת העשרים וארבע.

(ב) בסעיף 145(ד) לחוק הבחירות, במקום האמור בו, יבוא:

"(ד) בתקופה שבין 90 יום לפני יום הבחירות, ועד יום פרסום תוצאות הבחירות ברשומות, רשאים יושב ראש הוועדה המרכזית, ביחד עם סגניו, ליתן הוראות שעה בעניינים האמורים בסעיף קטן (א); הוראות לפי סעיף קטן זה יכולות להיות כלליות או לחול על אזורי בחירות או ועדות בחירות מסוימים; הן יפורסמו או יובאו לידיעת הנוגעים בהן כפי שיושב ראש הוועדה המרכזית ימצא לנכון; הן אינן טעונות פרסום ברשומות."

סעיף 145 לחוק הבחירות לכנסת מקנה לוועדה המרכזית, בשישים הימים שלפני יום הבחירות, סמכות לקבוע הוראות שעה בעניינים הנוגעים לסדרי הבחירות ומנויים ברשימה באותו סעיף. לקראת הבחירות לכנסת העשרים ושתיים קבעה הוועדה המרכזית הוראות שעה כאמור בעניינים אלה: שמירת הסדר במקום הקלפי; התאמות בטפסים; נוכחות במקום הקלפי. מוצע לקבוע שהוראות השעה האמורות יעמדו בתוקפן עד לפרסום תוצאות הבחירות לכנסת העשרים ושלוש (סעיף קטן (א)).

כמו כן, בשל סמיכות מערכות הבחירות זו לזו, ונוכח הגמישות הנדרשת לוועדת הבחירות המרכזית והצורך לתקן הליכים מינהליים של הבחירות וטפסים שנקבעו בתקנות הבחירות לכנסת, התש"ל"ג-1973, מוצע לקבוע כי במקום הסמכות הקיימת כיום לוועדה המרכזית ב-60 הימים שלפני יום הבחירות לקבוע הוראות שעה בעניינים האמורים, לקראת הבחירות לכנסת העשרים וארבע תהיה סמכות זו נתונה ליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית ביחד עם סגניו לתקופה של 90 הימים שלפני יום הבחירות (סעיף קטן (ב)).

תיקון חוק דרכי תעמולה 10. בחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959¹², בסעיף 17ה, אחרי סעיף קטן תעמולה (א) יבוא:

"(1א) (1) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית או יושב ראש ועדת בחירות אזורית רשאי להורות כי דיון בבקשה לפי סעיפים 17ב עד 17ד יתקיים בדרך של היוועדות חזותית, אם מצא כי אין אפשרות מעשית לערוך את הדיון בנוכחות הצדדים בשל הגבלות שהוטלו לפי חיקוק שתכליתו התמודדות עם התפשטות נגיף הקורונה החדש או אם הצדדים ביקשו זאת אף אם יש אפשרות מעשית לקיים את הדיון בנוכחות הצדדים.

(2) דיון בבקשה לפי סעיפים 17ב עד 17ד יתקיים בדרך של היוועדות חזותית לפי פסקה (1), רק אם יתאפשר לכל המשתתפים בדיון, לראות את הדיון ואת כלל המשתתפים בו באמצעות מסך, לשמוע את כלל המשתתפים בדיון ואת הנעשה בו בזמן אמת ולהשמיע את עמדתם."

¹² ס"ח התשי"ט, עמ' 138; התשי"ף, עמ'

לפי חוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959 (להלן – חוק התעמולה), ליושב ראש הוועדה המרכזית סמכות להוציא צו מניעה בשל הפרת הוראות חוק התעמולה והפרת הוראות שונות בחוקי הבחירות (סעיף 17ב) וכן צו להסרת מודעות ולניקוי ושיקום מקרקעין (סעיף 17ג). סמכות מקבילה יש ליושבי ראש הוועדות האזוריות בכל הנוגע לבחירות המוניציפליות. כדי לאפשר את המשך ניהול הדיונים התקין בפני יושבי ראש הוועדות בצל התפשטות נגיף הקורונה, מוצע לקבוע כי יושב ראש ועדה יהיה רשאי להורות כי דיון בבקשה להוצאת צו מניעה כאמור יתקיים בדרך של היוועדות חזותית, אם מצא כי אין אפשרות מעשית לערוך את הדיון בנוכחות פיזית של הצדדים בשל הגבלות שהוטלו לצורך התמודדות עם נגיף הקורונה, או אם הצדדים ביקשו זאת אף אם היתה אפשרות מעשית לקיים את הדיון בנוכחות הצדדים.

התנאי לקיום דיון באופן האמור הוא שלכל המשתתפים בדיון יתאפשר לראות את הדיון ואת כלל המשתתפים בו באמצעות מסך, לשמוע את כלל המשתתפים בדיון בזמן אמת ולהשמיע את עמדתם.

תיקון חוק מיסוי 11. חוק מיסוי תשלומים בתקופת בחירות, התשנ"ו-1996¹³, ייקרא כך:
תשלומים בתקופת
בחירות

(1) בהגדרה "תקופת הבחירות", במקום פסקה (2) יבוא:

"(2) תקופה של 55-60 ימים המסתיימת 5 ימים לאחר ביום פרסום תוצאות הבחירות לפי סעיף 11 לחוק-יסוד: הכנסת¹⁴;"

(2) בהגדרה "תשלום", במקום הסכום הנקוב בה יבוא "18,000 שקלים חדשים".

חוק מיסוי תשלומים בתקופת בחירות, התשנ"ו-1996, קובע את הסדרי המיסוי הנוגעים לתשלומים לעובדים המועסקים בתקופת הבחירות לשם הבחירות. החוק קובע הקלות במיסוי לעניין תשלומים שמקבלים עובדים עד לסכום השווה היום ל-8,800 שקלים חדשים. לעניין זה מוגדרת "תקופת הבחירות" כתקופה של 30 ימים שמסתיימת 3 ימים לאחר היום שבו נערכות הבחירות. מלקחים שהופקו ממערכות הבחירות האחרונות עולה כי עבודתם של העובדים האמורים נדרשת זמן ממושך יותר. מסקנה זו נכונה ביתר שאת לקראת הבחירות לכנסת העשרים וארבע, בשל הצורך לערוך תהליכי הכשרה בקבוצות קטנות יותר ולהאריך את עבודתם של עובדים רבים, וזאת בשל ההגבלות שהוטלו נוכח התפשטות נגיף הקורונה. לפיכך, מוצע לקבוע כי תקופת הבחירות לעניין זה תוגדר כתקופה של 60 ימים המסתיימת 5 ימים לאחר יום פרסום תוצאות הבחירות וכי הסכום שעליו יחולו הסדרי המיסוי המקלים יהיה שווה ל-18,000 שקלים חדשים.

¹³ ס"ח התשנ"ו, עמ' 236; התשס"ח, עמ' 594.
¹⁴ ס"ח התשי"ח, עמ' 69.

סימן ה': הלוואות לסיעות

הוראת שעה – 12. (א) על אף האמור בסעיף 14(ב) לחוק הבחירות לכנסת העשרים ושלוש הלוואות לסיעות (הוראות מיוחדות), התש"ף-2019¹⁵ –

(1) ביקשה סיעה לקבל הלוואה לפי סעיף 7ג לחוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973¹⁶ (להלן – חוק המימון) לאחר כינונה של הכנסת העשרים וארבע, יובאו בחשבון לעניין סכום הלוואה שהיא זכאית לו לפי סעיף קטן (ב)1(1) לסעיף האמור גם הלוואות שניתנו לאותה סיעה בתקופות כהונתן של הכנסת העשרים ואחת, הכנסת העשרים ושתיים והכנסת העשרים ושלוש ;

(2) לעניין הלוואות שניתנו לסיעות בתקופת כהונתה של הכנסת העשרים ואחת יקראו את סעיף 7ג לחוק המימון כך :

(א) בסעיף קטן (ב)2(2), במקום "מהחודש שלאחר קבלת הלוואה ועד תום שלוש שנים" יבוא "מהחודש שלאחר כינונה של הכנסת העשרים וארבע ועד תום ארבע שנים וארבעה חודשים";

(ב) סעיף קטן (ג) לא יחול, ויחולו הוראות אלה: הסתיימה כהונתה של הכנסת העשרים ושלוש לפני פירעון הלוואה כאמור בסעיף קטן (ב), לא תנוכה יתרת הלוואה מהמקדמה שהיא זכאית לה לפי סעיף 4 לקראת הבחירות לכנסת העשרים וארבע; לא הגישה סיעה רשימת מועמדים לכנסת העשרים וארבע, תנוכה יתרת הלוואה ממימון ההוצאות השוטפות שהסיעה מקבלת בחודש, ולא יחולו עליה הוראות סעיף קטן (ב)2(2) כנוסחו בפסקת משנה (א);

(3) לעניין הלוואות שניתנו לסיעות בתקופת כהונתה של הכנסת העשרים ושתיים יקראו את סעיף 7ג לחוק המימון כך :

(א) בסעיף קטן (ב) –

(1) בפסקה (1), במקום "לכל חודש שמיום מתן הלוואה ועד תום שלוש שנים" יבוא "לכל חודש שמיום מתן הלוואה ועד תום ארבע שנים וחצי";

¹⁵ ס"ח התש"ף, עמ' 6.
¹⁶ ס"ח התשל"ג, עמ' 52.

(2) בפסקה (2), במקום "מהחודש שלאחר קבלת ההלוואה ועד תום שלוש שנים" יבוא "מהחודש שלאחר כינונה של הכנסת העשרים וארבע ועד תום ארבע שנים וארבעה חודשים";

(ב) סעיף קטן (ג) לא יחול, ויחולו הוראות סעיף קטן (א)(2)(ב);

(4) לעניין הלוואות שניתנו לסיעות בתקופת כהונתה של הכנסת העשרים ושלוש יקראו את סעיף 7ג לחוק המימון כך:

(א) בסעיף קטן (ב) –

(1) בפסקה (1), במקום "לכל חודש שמיום מתן ההלוואה ועד תום שלוש שנים" יבוא "לכל חודש שמיום מתן ההלוואה ועד תום ארבע שנים וארבעה חודשים";

(2) בפסקה (2), במקום "מהחודש שלאחר קבלת ההלוואה ועד תום שלוש שנים מיום כינוס הכנסת" יבוא "מהחודש שלאחר כינונה של הכנסת העשרים וארבע ועד תום ארבע שנים וארבעה חודשים";

(ב) סעיף קטן (ג) לא יחול, ויחולו הוראות סעיף קטן (א)(2)(ב);

(5) לעניין הלוואות שניתנו לסיעות בתקופת כהונתה של הכנסת העשרים וארבע יקראו את סעיף 7ג(ב) לחוק המימון כך:

(א) בפסקה (1), במקום "לכל חודש מיום מתן ההלוואה ועד תום שלוש שנים" יבוא "לכל חודש שמיום מתן ההלוואה ועד תום ארבע שנים וארבעה חודשים";

(ב) בפסקה (2), במקום "שלוש שנים" יבוא "ארבע שנים וארבעה חודשים".

(ב) על אף האמור בסעיף 7ג(ב)(3) לחוק המימון, לעניין קבלת הלוואה בתקופת כהונתה של הכנסת העשרים ושלוש, סיעה שעד יום תחילתו של חוק זה לא קיבלה הלוואה לפי סעיף 7ג(ב)(1) לחוק המימון או שקיבלה חלק מסכום ההלוואה שהיא רשאית לקבל כאמור, תהיה זכאית לקבל הלוואה אף ללא אישורו של יושב ראש הכנסת והמלצת הוועדה הציבורית, בתנאים האלה:

(1) ההלוואה תהיה בשיעור שלא יעלה על 80% מסכום ההלוואה שהסיעה היתה זכאית לקבל לפי סעיף 7ג(ב)(1) לחוק המימון נכון ליום תחילתו של חוק זה;

(2) הסיעה ביקשה את ההלוואה בתוך עשרה ימים מיום תחילתו של חוק זה.

עקב קיום ארבע מערכות בחירות לכנסת בפחות משנתיים מתמודדות המפלגות עם קושי ניכר בניהול המשאבים הציבוריים המוקצים להן בחוק. משאבים אלה נועדו לשמש את המפלגות לפרקי זמן ממושכים יותר בין תקופת בחירות אחת לאחרת ולפיכך מוצע להתאים לנסיבות הייחודיות שנוצרו את הכללים לעניין ההלוואות שניתנות לסיעות הכנסת על חשבון מימון ההוצאות השוטפות.

לפי סעיף 7 לחוק המימון כפי שחל ערב תיקונו בהוראות שעה לעניין מערכות הבחירות האחרונות, בשלוש השנים הראשונות לכהונת הכנסת זכאית סיעה לקבל מאוצר המדינה הלוואה בסכום שלא יעלה על מחצית מימון ההוצאות השוטפות שהיא מקבלת בחודש, לכל חודש מהחודש שמיום מתן ההלוואה ועד לתום שלוש שנים מיום כינוס הכנסת. הסדר זה נקבע כדי שהסיעה תוכל להחזיר את ההלוואה באמצעות ניכוי ממימון ההוצאות השוטפות שהיא מקבלת בכל חודש, בתשלומים חודשיים שווים במשך שלוש שנות כהונתה הראשונות של אותה כנסת, ואם בסיום כהונתה של הכנסת נשארת יתרה להלוואה, היא מקוזזת מתשלום המקדמה שהסיעה זכאית לקבל למימון הוצאות הבחירות לכנסת שאחריה.

ואולם, בשל פיזורן של שלוש הכנסות האחרונות (העשרים ואחת, העשרים ושתיים והעשרים ושלוש) זמן קצר לאחר כינון, נמנעה מהסיעות האפשרות להחזיר בתקופת כהונתן את ההלוואות שנטלו בתחילת הכהונה. ללא התיקון המוצע יקוזזו מלוא סכומי ההלוואות שנטלו הסיעות מהמקדמות שהן יהיו זכאיות להן לשם מימון הוצאות הבחירות לכנסת העשרים וארבע ולא ייוותר להן תקציב מספיק לקראת הבחירות הקרובות.

בחוק התפזרות הכנסת העשרים ואחת, התשע"ט–2019, ובחוק הבחירות לכנסת העשרים ושלוש (הוראות מיוחדות), התש"ף–2019 (שהתקבל באותו יום שבו התקבל גם חוק התפזרות הכנסת העשרים ושתיים והקדמת הבחירות, התש"ף–2019), נקבעו הוראות לעניין מימון התמודדות המפלגות בבחירות לכנסת העשרים ושתיים ולכנסת העשרים ושלוש, ומוצע לקבוע הוראות דומות כעת:

1. סיעה שלקחה הלוואות לפי סעיף 7 לחוק המימון באחת משלוש הכנסות האחרונות – ההלוואות לא ינוכו מהמקדמה שהיא זכאית לה לשם מימון הוצאות הבחירות לכנסת העשרים וארבע, והחזר ההלוואות יידחה: הוא יחל בחודש שלאחר כינונה של הכנסת העשרים וארבע ויימשך עד תום ארבע שנים וארבעה חודשים מכינוסה של הכנסת העשרים וארבע.

2. סיעה שתיקח הלוואה לפי סעיף 7 בכנסת העשרים וארבע – סכום ההלוואה יגדל כך שהוא יהיה בשיעור מרבי של מחצית מהוצאות המימון השוטפות שסיעה מקבלת בחודש לתקופה של ארבע שנים וארבעה חודשים; החזר ההלוואה יהיה לכל חודש מיום מתן ההלוואה ועד תום ארבע שנים וארבעה חודשים מכינוס הכנסת העשרים וארבע.

בעניין זה מוצע להבהיר כי בקביעת סכום ההלוואה שסיעה תוכל לקבל בכנסת העשרים וארבע יובאו בחשבון ההלוואות שלקחה בשלוש הכנסות האחרונות.

תיקון נוסף עניינו הלוואה לסיעה שטרם לקחה הלוואה או טרם לקחה את מלוא ההלוואה המגיעה לה. כאמור, חוק המימון מאפשר קבלת הלוואה מאוצר המדינה בשלוש השנים הראשונות לכהונתה של הכנסת. ואולם, בסמוך לפני יום הבחירות לכנסת, ובכלל זה מיום אישור חוק התפזרות הכנסת בקריאה הראשונה, ההלוואה תינתן רק אם יושב ראש הכנסת שוכנע כי הדבר מוצדק בנסיבות העניין

על פי המלצת הוועדה הציבורית שהוקמה לפי חוק המימון. כדי למנוע אי-שוויון בין סיעות שונות בכנסת העשרים ושלוש, מוצע לקבוע הוראה שתאפשר לסיעות שלא קיבלו הלוואה או שלא קיבלו את מלוא סכום ההלוואה לקבל עד 80% מסכום ההלוואה שהיו זכאיות לקבל לפני אישורו של החוק המוצע בקריאה הראשונה אף ללא אישורו של יושב ראש הכנסת והמלצת הוועדה הציבורית. אפשר יהיה להגיש בקשה כאמור בתוך עשרה ימים מיום תחילתו של החוק המוצע.

פרק ב': תיקונים עקיפים, תחילה והוראות שעה

בפרק ב' להצעת החוק מוצעים תיקונים קבועים לחוק הבחירות לכנסת וכן למספר חוקים נוספים שתיקונם נדרש.

תיקון חוק הבחירות **1213**. בחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969¹⁷ –

(1) בסעיף 20(א), בסופו יבוא "בעת מינוי יושב ראש לכל ועדה אזורית ימנה לו נשיא בית המשפט העליון גם ממלא מקום, שיכהן באופן זמני אם נפטר היושב ראש, התפטר, או אם יושב ראש הוועדה המרכזית קבע שנבצר ממנו מלמלא את תפקידו";

סעיף 17 לחוק הבחירות לכנסת קובע, כי בעת בחירתו של יושב ראש הוועדה המרכזית, שהוא שופט בית המשפט העליון שנבחר על ידי שופטי בית המשפט העליון, ייבחר שופט נוסף של בית המשפט העליון שישמש כממלא מקומו במקרה שהיושב ראש נפטר, התפטר או נבצר ממנו מלמלא את תפקידו. באופן דומה, מוצע לקבוע בסעיף 20 לחוק הבחירות לכנסת, כי בעת מינוי של יושב ראש ועדה אזורית, שהוא שופט שממונה על ידי נשיא בית המשפט העליון, ימונה שופט נוסף שישמש כממלא מקומו במקרה שהיושב ראש נפטר, התפטר או נבצר ממנו מלמלא את תפקידו.

(2) בסעיף 21 –

(א) בסעיף קטן (א)(2)(ד), במקום "ביותר מ-10% יבוא "ביותר מ-15%";

סעיף 21(א) לחוק הבחירות לכנסת מסמיך את יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לשנות את ההרכב הסיעתי של ועדות הקלפי ולהחליף בין נציגי הסיעות, בין אזורי בחירות שונים. סמכות זו מותנית בהסכמת הסיעות, בשמירת האיזון בין הסיעות המרכיבות את הקלפי ובכך שאף לאחר ההחלפות מספר הנציגים של כל סיעה בכלל ועדות הקלפי לא יפחת ממספר הנציגים שקבעה ועדת הבחירות המרכזית. כמו כן, כדי למנוע אי-ייצוג או תת-ייצוג של סיעות מסוימות באזורי בחירות מסוימים, נקבע כי החלפת נציגי סיעות בוועדות קלפי בין אזורי בחירות מותנית גם בכך שמספר הנציגים של כל סיעה בכל אזור בחירות לא ישתנה ביותר מ-10% ממספר הנציגים שקבעה ועדת הבחירות המרכזית מלכתחילה. כדי להגדיל את מרחב

¹⁷ ס"ח התשכ"ט, עמ' 103; התשע"ח, עמ' 714.

הגמישות של סיעות לשנות את ההרכב הסיעתי של ועדות הקלפי, מוצע להגדיל את אחוז השינוי האפשרי ממספר הנציגים שקבעה הוועדה המרכזית לכל סיעה בכל אזור בחירות ל-15%.

(ב) בסעיף קטן (ז) לחוק העיקרי, במקום "שש עשרה" יבוא "שמונה עשרה":

(23) בסעיף 21א, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) כשיר להיות מזכיר ועדת קלפי כל מי שחל עליו דין משמעת, על פי דין, יושב ראש הוועדה המרכזית רשאי לקבוע מקרים בהם לא יידרש תנאי זהמי שביום הבחירות הוא בן עשרים ואחת ומעלה כשיר להיות מזכיר ועדת קלפי".

תפקיד של חבר ועדת קלפי הוא תפקיד שאחריות רבה בצידו. לפיכך, מוצע להעלות את הגיל המזערי למינוי לחבר ועדת קלפי משש עשרה לשמונה עשרה (פסקה (2)(ב)).

מזכיר ועדת קלפי אחראי לניהול תקין של הקלפי. כדי להבטיח מינוי לתפקיד של אנשים מנוסים ובעלי כישורים מתאימים, מוצע לקבוע כי הגיל המזערי למינוי יהיה עשרים ואחת (פסקה (3)).

(34) בסעיף 91, במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) שוטר שהצביע כאמור בקלפי לחיילים וזיהה את עצמו באמצעי זיהוי כאמור בסעיף 74, יציג ליושב ראש ועדת הקלפי את התעודה שניתנה לו לפי סעיף 95(א).";

(45) בסעיף 95, במקום סעיפים קטנים (א) עד (ו) יבוא:

"(א) שוטר רשאי להצביע בכל קלפי בדרך שבה מצביע בקלפי מזכיר ועדת הקלפי לפי סעיף 116יח, ובלבד שזיהה את עצמו בפני מזכיר ועדת הקלפי באמצעות תעודת השוטר שלו או שזיהה את עצמו באמצעי זיהוי כאמור בסעיף 74 והציג למזכיר ועדת הקלפי תעודה אחרת שהונפקה לו על ידי ועדת הבחירות המרכזית.";

אחד החריגים לעקרון הריתוק לקלפי הוא היכולת של שוטרים להצביע בכל קלפי כנגד הצגת תעודת הצבעה לשוטר שמונפקת להם על ידי יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית. מדובר במנגנון הצבעה מורכב, וכדי לפשטו מוצע לאפשר לשוטרים להצביע בכל קלפי בדרך שבה מצביע מזכיר ועדת קלפי, קרי באמצעות המנגנון של מעטפות כפולות.

(5) ~~סעיף 116יז לחוק העיקרי בטל, ואחרי יבוא:~~

“פרק יגא: הצבעה בבתי אבות, בבתי דיור מוגן ובמוסדות לאנשים

המוגבלים בניידות

116 יז בפרק זה –

הגדרות

2.

“בית אבות” – כל אחד מאלה, ובלבד שמתגוררים בו, במהלך חייהם הרגיל, לפחות 50 דיירים:

(1) מעון לזקנים כמשמעותו בחוק הפיקוח על המעונות, התשכ”ה-1965¹⁸;

(2) בית דיור מוגן כהגדרתו בחוק הדיור המוגן, התשע”ב-2012¹⁹;

(3) מוסד שבו מתגוררים, במהלך חייהם הרגיל, אנשים המוגבלים בניידות, עקב מוגבלותם זו, והנמצא בפיקוח של משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים:

“דייר” – מי שמתגורר בבית אבות.

קלפיות בבתי אבות 116 יז (א) דייר רשאי להצביע בקלפי המוצבת בבית ובבתי דיור מוגן 3. אבות שבו הוא מתגורר.

(ב) בקלפי בבית אבות יהיו רשאים להצביע גם שוטרים או מפקחים שהוצבו שם לשם שמירה על הסדר, וכך עובדי הצוות של בית האבות, אם נוכח מנהל בית האבות או מי שהוא הסמיך לשם כך, כי קרוב לוודאי שאותו עובד לא יוכל לממש את זכות ההצבעה שלו בדרך אחרת, נוכח עבודתו, לעובד צוות כאמור ינתן אישור בכתב, המעיד על זכאותו להצביע בקלפי בבית אבות, לפי טופס שקבע יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית.

(ג) לא יאוחר מהיום ה-53 שלפני יום הבחירות, ימסור שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים ליושב ראש הוועדה המרכזית רשימה של כל בתי האבות, ויצוין לגביהם פרטים נוספים כפי שייקבע יושב ראש הוועדה.

¹⁸ ס”ח התשכ”ה, עמ’ 48.
¹⁹ ס”ח התשע”ב, עמ’ 426.

(ד) יושב ראש הוועדה המרכזית, לאחר
התייעצות עם הוועדה המרכזית, יקבע, לא יאוחר
מהיום ה-30 שלפני יום הבחירות, את בתי האבות
שבהם יוצבו קלפיות, הקלפי תעמוד, במידת
האפשר, במקום מרכזי בבית האבות שהוא נוח
לגישה לדיירים, יושב ראש הוועדה המרכזית יקבע
את מקום הקלפי בתוך בית האבות, לאחר
התייעצות עם שר העבודה, הרווחה והשירותים
החברתיים או מי שהוא מינה לכך, ורשאי הוא
לקבוע כי בבית אבות יוצבו יותר מקלפי אחת או
שקלפי אחת תוצב במקומות שונים בבית אבות או
בבתי אבות שונים, בשעות שייקבעו על ידו.

תחולת הוראות 116יז (א) – הוראות סעיפים 116יד עד 116יז יחולו על
4. הצבעה בבתי אבות, בשינויים המחוייבים, ואולם
הוראות סעיף 21(ו) לא יחולו.

(ב) – לעניין סעיף 75(ב), המלווה יהיה מזכיר ועדת
הקלפי.

כללים להצבעה 116יז יושב ראש הוועדה המרכזית, בהתייעצות עם שר
בבתי אבות 5. העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, יקבע
כללים בדבר סדרי הפעלתן ועבודתן של קלפיות
בבית אבות, ובכלל זה שעות ההצבעה בקלפיות
בכלל או בקלפי מסויימת, הנפקת אישורי הצבעה
והעברת רשימת בתי האבות לפי סעיף 116יז(ב) ו-
(ג), וכך הוראות בדבר דרך הפרסום בבתי האבות
של שעות ההצבעה ושל מקום הקלפי בבית
האבות.”

תיקון חוק הבחירות¹³¹⁴. בחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959²⁰,
(דרכי תעמולה)

(1) בסעיף 17ד(ה), במקום "י"ז בטבת התשפ"א (1 בינואר 2021) יבוא כ"ט
בטבת התשפ"ב (2 בינואר 2022)";

בשנת 2014 נחקקה בחוק התעמולה הוראה המאפשרת ליושב ראש הוועדה המרכזית לקבוע, בכל מחוז
שיפוט, יושב ראש אחד של ועדת בחירות אזורית שהוא שופט של בית משפט מחוזי אשר יהיה רשאי לדון
בבקשות למתן צווים שעניינם מניעת ביצוע עבירות לפי חוק התעמולה, והכול בנוגע לבחירות לעיריות

²⁰ ס"ח התשי"ט, עמ' 138; התשי"ף, עמ'

ולמועצות המקומיות (חוק הבחירות (תיקוני חקיקה), התשע"ה–2014, ס"ח התשע"ה, עמ' 104). הוראה זו נחקקה כהוראת שעה והיא עומדת לפקוע ביום י"ז בטבת התשפ"א (1 בינואר 2021). כדי להימנע מפגיעת הוראת השעה במועד שבו לא ניתן יהיה להאריכה בשל קיומן של בחירות לכנסת העשרים וארבע, מוצע להאריך את תוקף הוראת השעה בשנה עד ליום כ"ט בטבת התשפ"ב (2 בינואר 2022).

(2) בסעיף 17ד(ד), אחרי "בסעיף 17ה(ב)" יבוא "או (ב)";

(23) בסעיף 17ה, בסופו יבוא:

"(ב1) היה בעל הדין שחויב בתשלום הוצאות או שכר טרחת עורך דין לפי סעיף קטן (ב) רשימת מועמדים משותפת כהגדרתה בסעיף 57 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט–1969, רשאי יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לקבוע כי ההוצאות ושכר טרחת עורך הדין יוטלו רק על אחת מהמפלגות שהגישה את רשימת המועמדים האמורה."

סעיף 17ה(ב) לחוק התעמולה קובע כי יושב ראש הוועדה המרכזית ויושבי ראש הוועדות האזוריות שמקיימים דיון בבקשה לצו מניעה מכוח החוק האמור, רשאים לחייב בעל דין בתשלום הוצאות ושכר טרחת עורך דין לטובת בעל דין אחר. לעיתים מתקיים דיון בבקשה לצו מניעה כאמור, כשבעל הדין הוא רשימת מועמדים שהוגשה על ידי יותר ממפלגה אחת. בשל העובדה שלעיתים מי שאחראי לתעמולה שבשלה מתבקש צו המניעה, היא רק אחת מהמפלגות המרכיבות את רשימת המועמדים שנגדה מתבקש צו המניעה, מוצע לקבוע כי במקרים כאלה, יושב ראש הוועדה יהיה רשאי לקבוע כי ההוצאות ושכר טרחת עורך הדין יוטלו רק על אחת מהמפלגות שהגישה את רשימת המועמדים המשותפת שנגדה התבקש צו המניעה.

תיקון חוק סמכויות 1415. בחוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), מיוחדות
התש"ף–2020²¹, בסעיף 44–
להתמודדות עם
נגיף הקורונה החדש
(הוראת שעה)

(1) בסעיף 7(א)(1), בסופו יבוא:

"(א) הצבעה בבחירות לכנסת או בבחירות לרשות מקומית;

(2) בסעיף 16(א), בסופו יבוא:

"(18) הצבעה בבחירות לכנסת או בבחירות לרשות מקומית;

(3) בסעיף 44 –

²¹ ס"ח התש"ף, עמ' 266; התשפ"א, עמ' 58.

(א) בסעיף קטן (ב) –

(1) ברישה, אחרי ~~”ומשרד מבקר המדינה”~~ ”ערכאות שיפוטיות” יבוא ”וכן על משרדי ועדת הבחירות המרכזית לכנסת וועדות הבחירות האזוריות, על מקום קלפי ועל מקום אחר בעת שוועדות הבחירות מקיימות בו פעילות הקשורה בבחירות,”;

(2) בפסקה (1), אחרי ”של כל גוף כאמור” יבוא ”ובוועדת הבחירות המרכזית לכנסת וועדות הבחירות האזוריות – יושב ראש הוועדה המרכזית”.

(ב) בסעיף קטן (ד), במקום ”יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית ועובדיה” יבוא ”יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית, יושב ראש של ועדת בחירות אזורית, חברה ועדת הבחירות המרכזית ועובדיה, לרבות מי שמבצע בעבור ועדת הבחירות המרכזית תפקיד או נותן לה שירות”.

חוק סמכויות מיוחדות קובע את ההסדר המקיף להתמודדות מדינת ישראל עם נגיף הקורונה. חוק זה מסמיך את הממשלה, באישור של ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת או של הכנסת במליאתה, להתקין תקנות להגבלת הפעילות בשלל תחומי החיים, ובתוך כך לקבוע הגבלות לפי סעיף 8 לחוק האמור שיחולו על מקומות הפתוחים לציבור, מקומות עבודה ועסקים.

סעיף 44 לחוק סמכויות מיוחדות קובע סייגים לתחולתו של החוק ומחריג מגדריו, בין השאר, את נשיא המדינה, את משכן הכנסת, לשכת נשיא המדינה, משרד מבקר המדינה, וערכאות שיפוטיות. בהצעת החוק מוצע לקבוע סייג דומה שיוציא מתחולת חוק סמכויות מיוחדות והתקנות מכוחו את משרדי ועדת הבחירות המרכזית ומשרדי הוועדות האזוריות, מקום קלפי, וכל מקום אחר בעת שהוא משמש את ועדות הבחירות כאמור לפעילות הקשורה בבחירות.

במקום ההוראות מכוח חוק סמכויות מיוחדות, מוצע כי יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית ייתן הנחיות לעניין העובדים במקומות שיוחרגו כאמור, שמטרתן למנוע או לצמצם את התפשטות נגיף הקורונה ואת היקף התחלואה, בהתאם להוראות שייקבעו בהקשר זה לפי חוק סמכויות מיוחדות, בשינויים המתחייבים מאופיו של המקום ומסוג הפעילות המתקיימת בו. בנוסף, יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית, בהתייעצות עם סגניו ועם שר הבריאות, יקבע הוראות שעניינן צמצום ההידבקות בנגיף הקורונה שיחולו על מקום הקלפי, על המקומות הנוספים שיוחרגו כאמור מחוק סמכויות מיוחדות, על הכניסה אליהם והשהייה בהם, כמפורט בסעיף 8(8) להצעה (סעיף 144ב המוצע לחוק הבחירות).

בנוסף, סעיף 44(ד) לחוק סמכויות מיוחדות קובע כי הגבלות שונות שייקבעו מכוחו, שעניינן בעיקר בהגבלה של חופש התנועה בעת שמוטל סגר או שמוכרז ”אזור מוגבל”, לא יחולו על בעלי תפקידים ציבוריים מסוימים, וביניהם חברי כנסת, שרים, שופטים, מבקר המדינה ועובדי משרדו, וכן על יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית ועובדיה. כדי לאפשר את מהלך הבחירות התקין, מוצע לקבוע כי הסייג האמור המאפשר את חופש התנועה יחול גם על יושב ראש של ועדת בחירות אזורית, חברי ועדת הבחירות

המרכזית, ומי שמבצע בעבור ועדת הבחירות המרכזית תפקיד או נותן לה שירות.

שעות עבודה ומנוחה 16. הוראות סעיף 30 לחוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951²², יחולו על מזכיר ועדת קלפי, חבר ועדת קלפי, משקיף בוועדת קלפי, מפקח טוהר הבחירות, סדרן, מאבטח ואב בית המועסקים ביום הבחירות לכנסת בלבד, או המועסקים ביום הבחירות לכנסת וביום שלאחריו, אם ההעסקה היתה ברצף.

תחילה 15. תחילתו של חוק זה ביום קבלתו בכנסת.

אנשים רבים מועסקים ביום הבחירות בוועדות הקלפי: מזכירי ועדות הקלפי, חברי ועדת הקלפי משקיפים, מפקחי טוהר הבחירות וסדרנים. נוכח אופיו של יום הבחירות והגדרות התפקיד של עובדים בוועדת קלפי, מדובר בעבודה בעלת מאפיינים ייחודיים שמעצם טיבה דורשת שעות עבודה חריגות. בשל טיבה הייחודי של עבודה בוועדת קלפי, לא ניתן להחיל עליה את ההוראות הרגילות החלות על עובדים בכל הנוגע לשעות העבודה והמנוחה, ועל כן מוצע להחריג את בעלי התפקידים האמורים שמועסקים ביום הבחירות בלבד, או שמועסקים ביום הבחירות וביום שלאחריו ברצף, מתחולת הוראות חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951.

²² ס"ח התשי"א, עמ' 204; התשע"ח, עמ' 698.